

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใส จังหวัดชลบุรี

The Opinions of Thai Tourists on Tourist Attractions in Nam Sai Beach, Chonburi Province

พิสิฐพงศ์ ยงเสมอ (Pisitpong Yongsamer)¹, อุษณากร ทาวะรัมย์ (Ausanakorn Tavarom)²

¹นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์และความมั่นคง
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

A graduate student of the Master Degree of Political Science Program in Strategy and Security, Faculty of
Political Science and Law, Burapha University

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา, ผู้ประพันธ์บรรณกิจ

Asst. Prof. Dr., Department of Public Administration, Faculty of Political Science and Law, Burapha
University, Corresponding Author

E-mail: ²ausanakorn@go.buu.ac.th

Received: 22 May 2025

Revised: 18 June 2025

Accepted: 20 June 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใส ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยด้านเพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และอาชีพ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.701 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือนักท่องเที่ยวชาวไทยอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 386 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05 และใช้วิธีของ Scheffe' ในการเปรียบเทียบรายคู่

ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใสโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยให้คะแนนสูงสุดด้านการจัดการด้านการท่องเที่ยว รองลงมาคือ ด้านคุณค่าด้านการท่องเที่ยว การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย ความเสี่ยงต่อการถูกทำร้าย สักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว

การจัดกิจกรรมท่องเที่ยว และการเข้าถึงตามลำดับ ทั้งนี้ พบความแตกต่างของความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีเพศและอายุต่างกัน ขณะที่รายได้ ระดับการศึกษา และอาชีพ ไม่มีผลต่อความเห็นที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ผลการศึกษานี้สะท้อนให้เห็นถึงแนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ และความสำคัญของการออกแบบนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความหลากหลายของกลุ่มนักท่องเที่ยว

คำสำคัญ: นักท่องเที่ยวไทย, แหล่งท่องเที่ยว, หาดน้ำใส

Abstract

This research aimed to investigate and compare these opinions across demographic variables including gender, age, monthly income, educational attainment, and occupation. Data were collected using a questionnaire with a reliability coefficient of 0.701 from a sample of 386 Thai tourists aged 18 years and above. Statistical analyses employed descriptive statistics (frequency, percentage, mean, and standard deviation) and inferential statistics (t-test and One-Way ANOVA) with a significance level of 0.05. Post-hoc comparisons were conducted using Scheffe's method when significant differences were detected.

The findings revealed high overall tourist opinions with Nam Sai Beach as a destination. Tourism management received the highest ratings, followed by tourism value, environmental conservation, safety measures, risk of damage, tourist capacity management, recreational activity organization, and accessibility, respectively. Statistical analyses showed significant differences in perceptions across gender and age groups ($p < 0.01$). However, no significant differences were observed when comparing perceptions across income levels, educational attainment, or occupational categories.

These findings provide insights into effective destination management strategies and highlight the importance of developing tourism promotion policies that acknowledge the diversity of tourist demographics.

Keywords: Thai Tourists, Tourist Attraction, Nam Sai Beach

ที่มาและความสำคัญ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญมากในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งสามารถสร้างรายได้และทำให้เกิดการพัฒนาตามห่วงโซ่อุปทานทางการท่องเที่ยวทั่วประเทศ (กรมการท่องเที่ยว,

2565) ปัจจุบัน กรมการท่องเที่ยวได้จัดทำแผนพัฒนาบริการท่องเที่ยว พ.ศ. 2566 - 2570 เพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการ ชุมชน และบุคลากรภาคบริการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (2561 - 2580) ที่มุ่งหมายให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลกที่เติบโตอย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานความเป็นไทย และ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ที่วางเป้าหมายให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน (กรมการท่องเที่ยว, 2565)

โดยในแผนพัฒนาบริการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 4 ว่าด้วย การพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและภาคที่เกี่ยวข้อง (Tourism Networking) ได้กล่าวถึงการพัฒนาบริการท่องเที่ยวไทยมีความจำเป็นที่ต้องมีการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และ ภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกประเทศ สอดคล้องกับนโยบายของกองทัพเรือเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจากมติสภาทราโหม ได้กำหนดให้กองบัญชาการทหารสูงสุดและเหล่าทัพ จัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในหน่วยทหารโดยมุ่งเน้นในด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและด้านการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว เนื่องด้วย กองบัญชาการทหารสูงสุดและทุกเหล่าทัพมีพื้นที่น่าสนใจสามารถเปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าท่องเที่ยวได้ โดยเปลี่ยนจากการที่เป็น "เขตทหารห้ามเข้า" กลายมาเป็น "เขตทหารยินดีต้อนรับ"

วัตถุประสงค์ของนโยบายการท่องเที่ยวของกองทัพเรือคือ เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายรัฐบาลและกระทรวงกลาโหม ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อเป็นการส่งเสริม และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนกับทหาร ทำให้ประชาชนเข้าใจในภารกิจ และกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของกองทัพมากขึ้น เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่สถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ทางทหาร อาทิเช่น เรือจักรีนฤเบศร พิพิธภัณฑสถานเรือ บ้อมพระจุลจอมเกล้า พิพิธภัณฑสถานเรือหลวง เป็นต้น รวมทั้งสถานที่ที่กองทัพเรือได้ดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ประชาชนได้รับทราบ อาทิเช่น ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล กองทัพเรือ พิพิธภัณฑสถานธรรมชาติวิทยาเกาะและทะเลไทย เป็นต้น และเพื่อเป็นการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับประชาชนในบริเวณพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยวและบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง (กองทัพเรือ, 2565)

ตัวอย่างสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งธรรมชาติที่สวยงามและอยู่ในความสนใจของนักท่องเที่ยว อาทิเช่น หาดน้ำใส หาดนางรำ หาดทรายแก้ว หาดเทียนทะเล หาดเตยงาม อุทยานใต้ทะเลเกาะขาม เกาะแสมสาร ล้วนอยู่ในความรับผิดชอบของกองทัพเรือ (กองทัพเรือ, 2567)

“หาดน้ำใส” อยู่ในพื้นที่ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ทางกองทัพเรือรับมอบให้ไว้ในการดูแลและนำผลประโยชน์ที่ได้ไว้บริหารหน่วย แต่เนื่องจากพื้นที่หาดน้ำใสเปิดให้นักท่องเที่ยวได้เข้าพักผ่อนเมื่อต้นปี 2557 จึงถือว่าเป็นชายหาดน้องใหม่ ที่มีความโดดเด่นคือหาดทรายขาวสะอาด น้ำทะเลใส เป็นชายหาดเล็ก ๆ ที่มีทรายเนียนสะอาดทอดยาวประมาณ 600 เมตร ระดับน้ำตื้น ๆ ลาดชันทำให้มีระดับไม่ลึกมากแม้จะเดินออกไปไกล เด็กสามารถเล่นน้ำได้ดี บรรยากาศเงียบสงบ

และมีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อม อาทิเช่น บ้านพัก ร้านอาหาร ห้องน้ำ เรือให้เช่า เป็นต้น (เที่ยวไทยที่ไหนดี, 2565)

นอกจากนี้ มีความเหมาะสมสำหรับผู้ที่ต้องการพักผ่อนแบบ One Day Trip รวมทั้ง สามารถพักที่หาดน้ำใส แล้วไปเที่ยวเกาะขามหรือเกาะแสมสาร เนื่องจากอยู่ใกล้จุดจำหน่ายตั๋วเพียง 800 เมตร ตั้งอยู่ในค่ายทหาร ภายใต้การดูแลของกองทัพเรือ โดยหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือสัตหีบ (เที่ยวไทยที่ไหนดี, 2565)

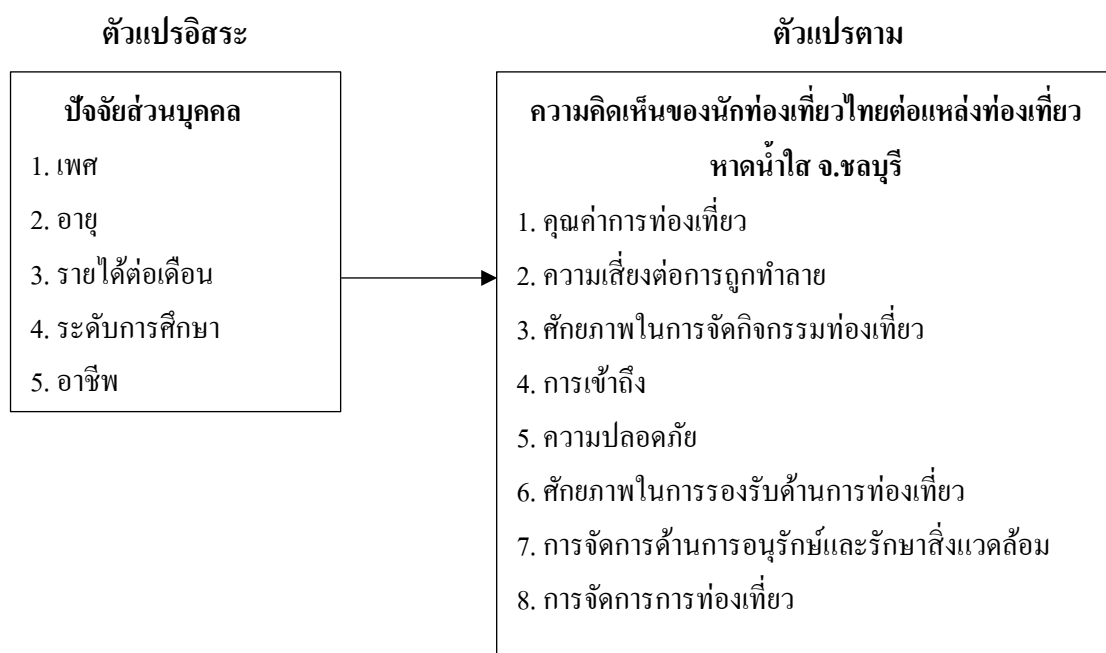
ดังนั้น หาดน้ำใสจึงเป็นพื้นที่ที่มีจุดแข็งของแหล่งท่องเที่ยวชายหาด และมีโอกาสในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในหน่วยทหารด้วย ทำให้ผู้เขียนได้นำผลการศึกษาวิจัยที่มาจากการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวไทยตามองค์ประกอบของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ มาเขียนเป็นบทความเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวหาดน้ำใส อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใส ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใส ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และอาชีพ

กรอบแนวคิดการทำวิจัย

ผู้วิจัยใช้แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาดของ กรมการท่องเที่ยว (2557) มาเป็นแนวทางในการศึกษา และผู้วิจัยได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ได้ตัวแปรอิสระ ดังแผนภาพนี้

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการทำวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. นักท่องเที่ยวไทยที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใสแตกต่างกัน
2. นักท่องเที่ยวไทยที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใสแตกต่างกัน
3. นักท่องเที่ยวไทยที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใสแตกต่างกัน
4. นักท่องเที่ยวไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใสแตกต่างกัน
5. นักท่องเที่ยวไทยที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใสแตกต่างกัน

ทบทวนวรรณกรรม (แนวคิด ทฤษฎี)

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยว (Tourism) สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว (2552 อ้างถึงใน แสงรวี เกตุสุวรรณ, 2563, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่า เป็นการเดินทางไปเยือนสถานที่ต่างถิ่นของตน และไม่ใช่เป็นการพำนักอยู่อาศัยแบบประจำของบุคคลนั้น เป็นลักษณะการเยือนชั่วคราวโดยไม่ใช่เพื่อเป็นการประกอบอาชีพ หารายได้ ซึ่งสอดคล้องกับนักวิชาการอีกหลายท่านได้ให้ความหมายคล้ายคลึงกัน อาทิเช่น จูริชญา มณีเนตร (2553 อ้างถึงใน แสงรวี เกตุสุวรรณ, 2563, หน้า 22) ได้ให้ความหมายหมายถึงการเดินทาง จากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง หรือการเดินทางจากสถานที่อยู่อาศัยปกติปัจจุบันไป

พนัก อาศัยยังสถานที่อื่น ๆ เป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจ และเป็นการเดินทางเพื่อท่องเที่ยว ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพ หรือการแสวงหารายได้ เป็นต้น

องค์ประกอบของทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ควรมีองค์ประกอบหลักอย่างน้อย 5 ประการ หรือ 5 As ดังต่อไปนี้ (1) Accessibility หมายถึง การเข้าถึง คือ มีความสามารถในการเข้าถึงความสามารถในการคมนาคม ไปยังสถานที่หรือแหล่งท่องเที่ยวได้ดี เช่น มีถนนคอนกรีตและถนนลาดยาง อยู่ในสภาพที่ดี เข้าถึงง่าย สะดวกสบาย รวมไปถึงการเดินทางโดยวิธีอื่น ๆ (2) Activity หมายถึง กิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว ที่มีหลากหลายรูปแบบ เช่น การเดินป่า การปีนเขา การปั่นจักรยาน การพายเรือ เส้นทางการศึกษา ธรรมชาติ การถ่ายรูป เป็นต้น ซึ่งช่วยให้นักท่องเที่ยวได้เข้าร่วมทำกิจกรรม มีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวอย่างสมบูรณ์แบบ (3) Amenity หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อบริการนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอและครบครัน เช่น ด้านสาธารณูปโภค น้ำประปา ไฟฟ้า ถนน โทรศัพท์จุดบริการนักท่องเที่ยว สถานีตำรวจ โรงพยาบาล รวมถึงที่พัก ร้านอาหาร และร้านขายของฝากของที่ระลึก เป็นต้น (4) Attraction หมายถึง สิ่งดึงดูดใจ เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความต้องการเดินทางมาเยือนแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทรัพยากรในแหล่งท่องเที่ยว รวมไปถึงกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ และ (5) Accommodation หมายถึง ที่พัก คือ ภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณใกล้เคียงต้องมีที่พักไว้เพื่อบริการนักท่องเที่ยว (เทิดชาย ช่วยบำรุง, 2549 อ้างถึงใน แสงรวี เกตุสุวรรณ, 2563, หน้า 17)

2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

ความหมายของพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ไว้ อาทิเช่น ชวลัญช อุทยาน (2557) ได้เสนอว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว (Tourist Behavior) หมายถึง การแสดงออกของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้สินค้าและบริการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมทั้งกระบวนการในการตัดสินใจที่มีผลต่อการแสดงออก ริวิวรรณ โปรยรุ่งโรจน์ (2558) ได้กล่าวว่า เป็นความรู้สึกนึกคิดและการแสดงออกในด้านต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยว ทั้งก่อนการเดินทางท่องเที่ยว ในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว ภายหลังจากการเดินทางท่องเที่ยว ตลอดจนปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดและการแสดงออกนั้น ๆ และ ปณัสยา สิริรุ่งโรจน์กนก (2559) กล่าวว่า เป็นการกระทำหรือสิ่งที่นักท่องเที่ยวแสดงออกมาทางร่างกาย ความคิด และความรู้สึกเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าทางการท่องเที่ยว เช่น จำนวนวันพักของนักท่องเที่ยว เพื่อนร่วมทาง รูปแบบการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว เป็นต้น

องค์ประกอบของพฤติกรรมนักท่องเที่ยว มี 7 ประการ ดังนี้ 1) เป้าหมาย ทุก ๆ พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต้องมีเป้าหมายในการกระทำ เช่น นักท่องเที่ยวกลุ่มอนุรักษ์ต้องการเกียรตินิยม โดยแสดงให้ผู้อื่นเห็นว่าตนเดินทางท่องเที่ยวในขณะที่สภาพแวดล้อมที่ตนเดินทางยังคงสภาพความสมบูรณ์ของระบบนิเวศดั้งเดิม 2) ความพร้อม ความมีวุฒิภาวะ และความสามารถในการทำกิจกรรม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการ เช่น นักท่องเที่ยวกลุ่มที่รักความผจญภัย นิยมไต่เขา ปีนหน้าผา ต้องมีความพร้อมทั้งสภาพร่างกายและจิตใจ 3) สถานการณ์ เหตุการณ์หรือโอกาสที่เอื้ออำนวยให้เลือกกระทำกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการ เช่น การท่องเที่ยวตามหมู่เกาะ ควรกระทำให้ยามคลื่นลมสงบ ไม่ควรทำในขณะที่มีพายุฝนฟ้าคะนอง

4) การแปลความหมาย วิธีการคิดแบบต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการที่พอใจมากที่สุดในการณ์หนึ่ง ๆ เช่น เวลาเที่ยง ควรเป็นเวลาที่พักท้องเที่ยวหยุดพักรับประทานอาหารกลางวัน 5) การตอบสนองการตัดสินใจกระทำการกิจกรรมที่ได้ตัดสินใจเลือกสรรแล้วเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ เช่น นักท่องเที่ยวได้ตัดสินใจที่จะเดินทางท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดเพื่อพักผ่อน ดังนั้นนักท่องเที่ยวจะต้องวางแผนการเดินทางและจัดการดำเนินการล่วงหน้า ตั้งแต่กิจกรรมการกำหนดสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมการเดินทาง กิจกรรมการจองที่พัก เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง 6) ผลลัพธ์ที่ตามมา ผลจากการกระทำหนึ่ง ๆ เช่น นักท่องเที่ยวได้มีกำหนดการเดินทางไว้เพื่อมาพักผ่อนวันหยุดในประเทศไทย แต่ปรากฏว่าในเวลานั้นเกิดการชุมนุมที่สนามบิน และทำให้สนามบินต้องปิดทำการ เครื่องบินไม่สามารถลงจอดได้ มีผลลัพธ์ทำให้นักท่องเที่ยวไม่สามารถบรรลุผลตามที่คาดหมายไว้ได้ และ 7) ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อสิ่งที่กระทำลงไปไม่บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ จึงต้องกลับมาแปลความหมาย ไตร่ตรอง เพื่อเลือกหาวิธีใหม่ ๆ มาตอบสนองความต้องการหรืออาจจะเลิกความต้องการไป เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่เกินความสามารถ เช่น การก่อวินาศกรรมในเมืองมูมไบ ประเทศอินเดียในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ.2008 นักท่องเที่ยวที่ตั้งใจจะเดินทางไปเมืองดังกล่าว จะต้องเกิดความผิดหวังเพราะเกิดความกังวลด้านความปลอดภัย และอาจล้มเลิกความตั้งใจในการเดินทางหรืออาจเปลี่ยนเส้นทางไปเมืองอื่นที่ปลอดภัยกว่า (ชวลินุช อุทยาน, 2557)

รูปแบบพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้ 1) นักท่องเที่ยวแบบประหยัด (Budget Travelers) เป็นนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ปานกลาง และต้องการการท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายต่ำ 2) นักท่องเที่ยวชอบผจญภัย (Adventurous Tourist) เป็นกลุ่มบุคคลที่มีการศึกษาดี และมีรายได้ปานกลางถึงสูง มีความชื่นชอบในกิจกรรมระหว่างการเดินทางหยุดพักผ่อน หรือการท่องเที่ยวแบบผจญภัย 3) นักท่องเที่ยวประเภทคนรักบ้าน (Homebody Tourist) เป็นกลุ่มบุคคลที่มีความรอบคอบ แต่ไม่ชอบปรึกษาเรื่องการท่องเที่ยวกับบุคคลอื่น และใช้เวลาในการเตรียมตัวท่องเที่ยวน้อย 4) นักท่องเที่ยวประเภทเดินทางระหว่างวันหยุด (Vacationers) เป็นกลุ่มที่ใช้เวลาในการคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวหรือการเดินทางในครั้งต่อไปค่อนข้างมาก มีความกระตือรือร้น แต่มีรายได้ค่อนข้างน้อย และ 5) นักท่องเที่ยวแบบชอบเดินทางโดยใช้ระยะเวลาเดินทางยาวนาน (Moderates) เป็นกลุ่มที่ชอบการท่องเที่ยวเดินทาง แต่ไม่สนใจการท่องเที่ยวในระหว่างวันหยุดสุดสัปดาห์ ชื่นชอบการเดินทางที่ใช้ระยะเวลานานมากกว่า (Pereault and Dorden, 1979 อ้างถึงใน นกัศพร จงรักษ์, 2560, หน้า 14)

ความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นทัศนคติที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่าบุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน จึงเป็นการยากที่จะวัดความพึงพอใจโดยตรง แต่สามารถวัดได้โดยทางอ้อม โดยการวัดความคิดเห็นของบุคคลนั้น และการแสดงความคิดเห็นนั้นจะต้องตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง จึงสามารถวัดความพึงพอใจนั้นได้ ทั้งนี้ การวัดความพึงพอใจสามารถทำได้หลายวิธี ดังต่อไปนี้ 1) การใช้แบบสอบถาม โดยผู้ออกแบบ

สอบถาม เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าว อาจถามความพอใจในด้านต่าง ๆ 2) การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจทางตรง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะได้ข้อมูลที่เป็นจริง และ 3) การสังเกต เป็นวิธีวัดความพึงพอใจ โดยการสังเกตพฤติกรรมของ บุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดจา กริยา ท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน (ภณิดา ชัยปัญญา, 2541)

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Methodology) มีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยนี้ทำการสำรวจความคิดเห็นกับกลุ่มตัวอย่างคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มาท่องเที่ยวในหาดน้ำใส ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จำนวน 386 คน ซึ่งคำนวณขนาดตัวอย่างจากสูตรทาโรยามานะ (Yamane, 1973) กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 และระดับความเชื่อมั่น 95% จากนั้นสุ่มตัวอย่างสุ่มแบบระบบ (Systematic random sampling) และสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยแบ่งโซนพื้นที่จากนั้นกำหนดเวลาลงพื้นที่เก็บข้อมูลให้ครอบคลุมทั้งช่วงวันธรรมดา ช่วงวันหยุดเสาร์ - อาทิตย์ และช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์

เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้ (Tryout) กับตัวอย่าง จำนวน 30 คน และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha) ได้เท่ากับ 0.701

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ รายได้รวมต่อเดือน ระดับการศึกษา และอาชีพ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบให้เลือกคำตอบ (Check lists)

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใส ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จำนวน 39 ข้อ แบ่งเป็น 8 ด้าน ได้แก่ 1) คุณค่าการท่องเที่ยว 2) ความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย 3) ศักยภาพในการจัดกิจกรรม 4) การเข้าถึง 5) ความปลอดภัย 6) ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว 7) การจัดการการอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อม และ 8) การจัดการการท่องเที่ยว ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบวัดประเมินค่า 5 ระดับ (Rating scale) ดังนี้ เห็นด้วยอย่างยิ่ง (5) เห็นด้วย (4) เฉยๆ (3) ไม่เห็นด้วย (2) และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (1)

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยบูรพา ถึงสำนักงานหาดน้ำใส อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง ทั้งนี้ ทำการเก็บข้อมูลในช่วงตั้งแต่เดือน มิถุนายน 2567 ถึง สิงหาคม 2567

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe'

สำหรับเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยความคิดเห็นฯ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง มาก ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง น้อย และค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง น้อยที่สุด

นอกจากนี้การวิจัยนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา รหัสโครงการวิจัย : G-HU134/2567 วันที่รับรอง: วันที่ 31 ก.ค. 2567

ผลการวิจัย

ลักษณะของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 57.14) มีอายุ 21 - 30 ปี (ร้อยละ 45.45) และอายุ 31 - 40 ปี (ร้อยละ 20.00) มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ ปวช./ ปวส. (ร้อยละ 46.75) อาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 30.1) และอาชีพรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 22.86) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท (ร้อยละ 29.35) และรายได้ 10,001 - 20,000 บาท (ร้อยละ 27.27) ส่วนใหญ่มีการเดินทางมาท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนบุคคล (ร้อยละ 71.17) มีการเดินทางท่องเที่ยวที่นี้ในช่วงเวลาวันหยุดสุดสัปดาห์ (ร้อยละ 47.27) และช่วงเวลาวันหยุดนักขัตฤกษ์ (ร้อยละ 37.73)

ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใส ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน 8 ด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยสามอันดับแรก ได้แก่ การจัดการด้านการท่องเที่ยว ด้านคุณค่าด้านการท่องเที่ยว และ การจัดการด้านการอนุรักษ์ และรักษาสีสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใส ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ภาพรวมและรายด้าน

อันดับ	ด้าน	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	การจัดการการท่องเที่ยว	4.11	0.54	มาก
2	คุณค่าการท่องเที่ยว	4.08	0.53	มาก
3	การจัดการการอนุรักษ์และรักษาสีสิ่งแวดล้อม	4.05	0.55	มาก
4	ความปลอดภัย	4.05	0.55	มาก

อันดับ	ด้าน	$\bar{X}$	SD	แปลผล
5	ความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย	4.04	0.53	มาก
6	ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว	4.01	0.59	มาก
7	ศักยภาพในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว	4.05	0.55	มาก
8	การเข้าถึง	3.98	0.57	มาก
	ภาพรวม	4.04	0.48	มาก

และเพื่อให้เห็นประเด็นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวนี้ ขอนำเสนอด้วยความคิดเห็นรายข้อในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาด้านการจัดการการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวไทยมีความคิดเห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใสมีป้ายแสดงข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ข้อห้ามและข้อควรระวังต่าง ๆ มากที่สุด รองลงมาคือ หาดน้ำใสมีศูนย์บริการหรือมีการกำหนดพื้นที่เพื่อเป็นศูนย์บริการอย่างชัดเจนและมีเจ้าหน้าที่ประจำ และ หาดน้ำใสมีสื่อหลากหลายประเภทในการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใส ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี **ด้านการจัดการการท่องเที่ยว**

อันดับ	ความคิดเห็น	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	หาดน้ำใสมีป้ายแสดงข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ข้อห้ามและข้อควรระวังต่าง ๆ	4.22	0.72	มากที่สุด
2	หาดน้ำใสมีศูนย์บริการหรือมีการกำหนดพื้นที่เพื่อเป็นศูนย์บริการอย่างชัดเจน และมีเจ้าหน้าที่ประจำ	4.14	0.75	มาก
3	หาดน้ำใสมีสื่อหลากหลายประเภทในการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว เช่น แผ่นพับ ไปสเตอร์ Facebook, Tik Tok, Line เป็นต้น	4.12	0.73	มาก
4	หาดน้ำใสมีจำนวนบุคลากรด้านบริการเพียงพอต่อการให้บริการนักท่องเที่ยว	4.11	0.73	มาก
5	หาดน้ำใสมีสาธารณูปโภคพื้นฐานทุกประเภทที่มีคุณภาพดีเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น การไฟฟ้า การประปา การเดินทางประจำทาง โทรศัพท์ ฯลฯ	4.10	0.75	มาก

อันดับ	ความคิดเห็น	$\bar{x}$	SD	แปลผล
6	หาดน้ำใสมีมาตรการรักษาความปลอดภัยและระบบเตือนภัยอยู่ในระดับที่ดีมาก มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวทั้งในช่วงปกติและช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว	4.08	0.72	มาก
7	หาดน้ำใสมีการจัดส่วนบริการร้านค้าและร้านขายอาหารในบริเวณที่เหมาะสม	4.06	0.72	มาก
8	หาดน้ำใสมีห้องน้ำและห้องอาบน้ำสาธารณะที่พอเพียงพร้อมใช้งาน และมีความเหมาะสมกลมกลืนกับสภาพพื้นที่	4.05	0.76	มาก
	ภาพรวม	4.04	0.48	มาก

ผลการศึกษาด้านคุณค่าการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวไทยมีความคิดเห็นว่าหาดน้ำใสมีพื้นที่หาดทรายกว้าง เหมาะสำหรับนั่งเล่นบนชายหาดมาก รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวสามารถมองเห็นทิวทัศน์สวยงามของพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก และ ชื่นชอบบริเวณหาดน้ำใสที่มองเห็นทะเลและเกาะแก่งใกล้ ๆ ชัดเจน ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใส ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี **ด้านคุณค่าการท่องเที่ยว**

อันดับ	ความคิดเห็น	$\bar{x}$	SD	แปลผล
1	หาดน้ำใสมีพื้นที่หาดทรายกว้าง เหมาะสำหรับนั่งเล่นบนชายหาด	4.24	0.75	มาก
2	นักท่องเที่ยวสามารถมองเห็นทิวทัศน์สวยงามของพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก	4.08	0.75	มาก
3	ชื่นชอบบริเวณหาดน้ำใสที่มองเห็นทะเลและเกาะแก่งใกล้ ๆ ชัดเจน	4.05	0.78	มาก
4	น้ำทะเลบริเวณหาดน้ำใสมีความใสทำให้มองเห็นพื้นทรายและสัตว์น้ำ	4.04	0.75	มาก
5	หาดน้ำใสมีทรายที่ละเอียด และสีขาวสวยงาม	3.97	0.79	มาก
	ภาพรวม	4.08	0.53	มาก

ผลการศึกษาด้านการจัดการการอนุรักษ์และรักษาสงแวดล้อม พบว่า นักท่องเที่ยวไทยมีความคิดเห็นว่หาดน้ำใสมีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับระบบนิเวศของพื้นที่มาก และ หาดน้ำใสมีแหล่ง

ท่องเที่ยวได้รับการจัดการด้านภูมิทัศน์ที่สวยงามสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวมีความโดดเด่นมากขึ้น และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่ในระดับที่ดี ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใส ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ด้านการจัดการอนุรักษ์และรักษาสสิ่งแวดล้อม

อันดับ	ความคิดเห็น	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	หาดน้ำใสมีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับระบบนิเวศของพื้นที่	4.08	0.76	มาก
2	หาดน้ำใสมีแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการจัดการด้านภูมิทัศน์ที่สวยงาม สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวมีความโดดเด่นมากขึ้น และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่ในระดับที่ดี	4.08	0.73	มาก
3	หาดน้ำใสมีการจัดกิจกรรมด้านการศึกษาธรรมชาติให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะด้าน เช่น ดำน้ำดูปะการัง ฯลฯ	4.05	0.74	มาก
4	หาดน้ำใสมีกิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ทำให้แหล่งธรรมชาติเสื่อมโทรม และเป็นกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติ	4.04	0.74	มาก
5	หาดน้ำใสมีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับกฎ ระเบียบและข้อห้ามของพื้นที่	4.01	0.74	มาก
	ภาพรวม	4.05	0.55	มาก

ผลการศึกษาด้านความปลอดภัย พบว่า นักท่องเที่ยวไทยมีความคิดเห็นว่า ฟังพอใจกับระบบรักษาความปลอดภัยทั้งทางน้ำและทางบก รองลงมาคือ ฟังพอใจในระบบแจ้งเตือนอันตรายของหาด และหาดน้ำใสไม่มีวัสดุแหลมคมที่เป็นอันตรายบนชายหาดและพื้นทรายในทะเล ตามลำดับ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใส ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ด้านความปลอดภัย

อันดับ	ความคิดเห็น	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	ฟังพอใจกับระบบรักษาความปลอดภัยทั้งทางน้ำและทางบก เช่น มีไลฟ์การ์ด ยามตามเส้นทาง	4.16	0.75	มาก
2	ฟังพอใจในระบบแจ้งเตือนอันตรายของหาด	4.06	0.74	มาก

อันดับ	ความคิดเห็น	$\bar{X}$	SD	แปลผล
3	หาดน้ำใสไม่มีวัสดุแหลมคมที่เป็นอันตรายบนชายหาดและพื้นทรายในทะเล	4.00	0.75	มาก
4	หาดน้ำใสไม่มีความเสี่ยงการเกิดเหตุอันตรายต่อนักท่องเที่ยวจากภัยธรรมชาติ เช่น จมน้ำ แมงกะพรุน ทะเลดูด เป็นต้น	3.96	0.77	มาก
	ภาพรวม	4.05	0.55	มาก

ผลการศึกษาด้านความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย พบว่า นักท่องเที่ยวไทยมีความคิดเห็นว่าหาดน้ำใสไม่มีการระบายน้ำทิ้งลงสู่บริเวณชายหาด รองลงมาคือ หาดน้ำใสไม่มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพของชายหาด และ บริเวณหาดน้ำใสไม่พบสิ่งปลูกสร้างทั้งชั่วคราวและถาวรที่รบกวนทัศนียภาพบริเวณชายหาด ตามลำดับ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใส ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี **ด้านความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย**

อันดับ	ความคิดเห็น	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	หาดน้ำใสไม่มีการระบายน้ำทิ้งลงสู่บริเวณชายหาด	4.21	0.71	มากที่สุด
2	หาดน้ำใสไม่มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพของชายหาด	4.04	0.72	มาก
3	บริเวณหาดน้ำใสไม่พบสิ่งปลูกสร้างทั้งชั่วคราวและถาวรที่รบกวนทัศนียภาพบริเวณชายหาด	4.00	0.75	มาก
4	ชายฝั่งบริเวณหาดน้ำใสไม่มีร่องรอยการถูกกัดเซาะ	3.92	0.79	มาก
	ภาพรวม	4.04	0.53	มาก

ผลการศึกษาด้านศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าหาดน้ำใสมีความหลากหลายของกิจกรรมเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว รองลงมาคือ หาดน้ำใสมีที่จอดรถเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว และ การจัดภาชนะรองรับขยะบริเวณชายหาดเป็นช่วง ๆ มีจำนวนที่เพียงพอและเหมาะสม ตามลำดับ ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใส ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี **ด้านศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว**

อันดับ	ความคิดเห็น	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	หาดน้ำใสมีความหลากหลายของกิจกรรมเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว	4.12	0.75	มาก
2	หาดน้ำใสมีที่จอดรถเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว	4.01	0.82	มาก
3	การจัดภาชนะรองรับขยะบริเวณชายหาดเป็นช่วง ๆ มีจำนวนที่เพียงพอและเหมาะสม	3.97	0.76	มาก
4	สัดส่วนนักท่องเที่ยวต่อวันมีความเหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยว	3.96	0.81	มาก
	ภาพรวม			

ผลการศึกษาด้านศักยภาพในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวไทยมีความคิดเห็นว่าบริเวณชายหาดมีพื้นที่ที่สามารถพัฒนาสถานที่พักผ่อนได้ รองลงมาคือ กิจกรรมที่หาดมีราคาที่เหมาะสม และ หาดน้ำใสมีกิจกรรมที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ตามลำดับ ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใส ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี **ด้านศักยภาพในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว**

อันดับ	ความคิดเห็น	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	บริเวณชายหาดมีพื้นที่ที่สามารถพัฒนาสถานที่พักผ่อนได้	4.12	0.80	มาก
2	กิจกรรมที่หาดมีราคาที่เหมาะสม เช่น ค่าเช่าพายเรือ ค่าเช่าห่วงยาง ค่าเช่าเสื้อ ฯลฯ	3.99	0.80	มาก
3	หาดน้ำใสมีกิจกรรมที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว	3.96	0.73	มาก
4	หาดน้ำใสมีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.92	0.79	มาก
	ภาพรวม	4.00	0.57	มาก

ผลการศึกษาด้านการเข้าถึง พบว่า นักท่องเที่ยวไทยมีความคิดเห็นว่าการจัดเส้นทาง การเข้าถึงชายหาดเส้นทางเข้า - ออกได้สะดวก และมีป้ายบอกทางที่ชัดเจน รองลงมาคือ แหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงมีความหลากหลายสร้างวงจรการท่องเที่ยวที่น่าสนใจได้ และ หาดน้ำใสมีรถบริการรับส่งนักท่องเที่ยวที่เพียงพอ ตามลำดับ ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใส ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี *ด้านการเข้าถึง*

อันดับ	ความคิดเห็น	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	การจัดเส้นทางในการเข้าถึงชายหาดเส้นทางเข้า - ออกได้สะดวก และมีป้ายบอกทางที่ชัดเจน	4.08	0.76	มาก
2	แหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงมีความหลากหลายสร้างวงจรการท่องเที่ยวที่น่าสนใจได้	4.04	0.74	มาก
3	หาดน้ำใสมีรถบริการรับส่งนักท่องเที่ยวที่เพียงพอ	3.96	0.77	มาก
4	หาดน้ำใสมีทางเข้าถึงสะดวกด้วยรถขนาดใหญ่ ได้แก่ รถโดยสารหรือรถทัศนอาจร	3.90	0.85	มาก
5	แหล่งท่องเที่ยวอยู่บนเส้นทางท่องเที่ยวหลัก สามารถเชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้โดยง่าย	3.90	0.78	มาก
	ภาพรวม	3.98	0.57	มาก

สำหรับ**ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย** พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศต่างกัน และ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใส ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และ อาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใสโดยภาพรวมและรายด้าน 8 ด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด ทั้ง 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 คุณค่าการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย องค์ประกอบที่ 2 ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และองค์ประกอบที่ 3 การบริหารจัดการครบถ้วน (การท่องเที่ยว, 2557) สะท้อนให้เห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใสมีศักยภาพการท่องเที่ยว กล่าวคือเป็นพื้นที่ที่มีความสามารถของอุปทานในการรองรับอุปสงค์ทางการท่องเที่ยว และมีผลต่อการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวตนเอง (ศิริกานดา ชูชื่น, 2554) รวมทั้ง สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ตามคุณลักษณะสำคัญ 4 ประการหรือที่เรียกว่า 4As ได้แก่ Attraction (ความน่าดึงดูดใจของสถานที่) Accessibility

(ความสะดวกในการเข้าถึง) Amenity (ความประทับใจ) และ Ancillary service (องค์ประกอบของการบริการ)

โดยสามอันดับแรก ได้แก่ การจัดการด้านการท่องเที่ยว ด้านคุณค่าด้านการท่องเที่ยว และการจัดการด้านการอนุรักษ์และรักษาสีเขียว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของนักวิชาการอีกหลายท่าน อาทิเช่น นันทรัตน์ ทองมีเพชร (2553) ที่พบว่า ประชาชนในชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีความคิดเห็นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านร่วมปฏิบัติการ ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การปลูกป่าชายเลน โดยรวมอยู่ในระดับมาก งานวิจัยของ ปรีวัตร ปาโส (2554) ที่พบว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านบริการเสริมประชาชนทางการท่องเที่ยว และด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก งานวิจัยของ ปรัชญา บุญเดช (2561) ที่พบว่า การท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ด้านความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก งานวิจัยของ รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร และกัญญากาญจน์ ไชเออร์ส (2559) ที่พบว่า การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ด้านสินค้าของที่ระลึก อยู่ในระดับมาก งานวิจัยของ สุธิดา ดินตะนุระ (2565) ที่พบว่า ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม การดูแลแหล่งท่องเที่ยว หรือมีกิจกรรมที่สัมพันธ์กันกับการฟื้นฟูอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด งานวิจัยของ อมรวิทย์ ชานก (2559) ที่พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว อำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี ต้องการให้สถานที่ท่องเที่ยวเป็นสถานที่พักผ่อน ที่ให้ความรู้สึกสะดวกสบาย ไม่ก่อให้เกิดความยากลำบากในการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ อิศระพงษ์ พลธานี และอุมาพร บุญเพชรแก้ว (2561) ที่พบว่า แหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านความประทับใจ อยู่ในระดับมาก

2. จากผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศต่างกัน และ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใส ตำบลเสมสาร อำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นันทรัตน์ ทองมีเพชร (2553) ที่ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา ชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี แล้วพบว่า ประชาชนในท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ก็ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของนักวิชาการอีกหลายท่าน อาทิเช่น ปรัชญา บุญเดช (2561) ที่ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวฯ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของ สิริกานดา ชูชื่น (2554) ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยว เทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มศักยภาพ เทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไม่แตกต่างกัน เป็นต้น

นอกจากนั้น ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใส ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั้น มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรัชญา บุญเดช (2561) พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวฯ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษานักวิชาการหลายท่าน อาทิเช่น นันทรัตน์ ทองมีเพชร (2553) ที่พบว่า ประชาชนในท้องถิ่นที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลิเล็ดโดยรวมไม่ต่างกัน และงานวิจัยของ ศิริกานดา ชูชื่น (2554) ที่พบว่า มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มศักยภาพ เทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไม่แตกต่างกัน เป็นต้น

จากผลการศึกษาสามารถนำมาเสนอแนะได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ

1. ควรกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใสที่เป็นรูปธรรมชัดเจน และมีการสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น อาทิเช่น การประชาสัมพันธ์ การใช้ประโยชน์พื้นที่ชายหาด เป็นต้น

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กิจการหาดน้ำใส หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ สังกัดกองเรือยุทธการของกองทัพเรือไทย ควรสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น จัดทำป้ายแสดงข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวที่มีความละเอียด อธิบายได้อย่างเข้าใจมากยิ่งขึ้น

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการใช้ประโยชน์ความกว้างของหาดทราย เช่น มีเส้นทางให้เข้าสำหรับนักท่องเที่ยว มีกิจกรรมทางทะเลที่เพิ่มขึ้นจากเดิมที่มีอยู่เพื่อใช้ประโยชน์ความกว้างของหาดทรายของหาดได้อย่างเต็ม และ จัดให้มีกิจกรรมร่วมเรียนรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศของพื้นที่ พร้อมเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศของพื้นที่เพิ่มเติมมากขึ้น เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่างชาติเพื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวไทย

2. ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติมเพื่อให้เข้าใจความต้องการของนักท่องเที่ยวในเชิงลึก

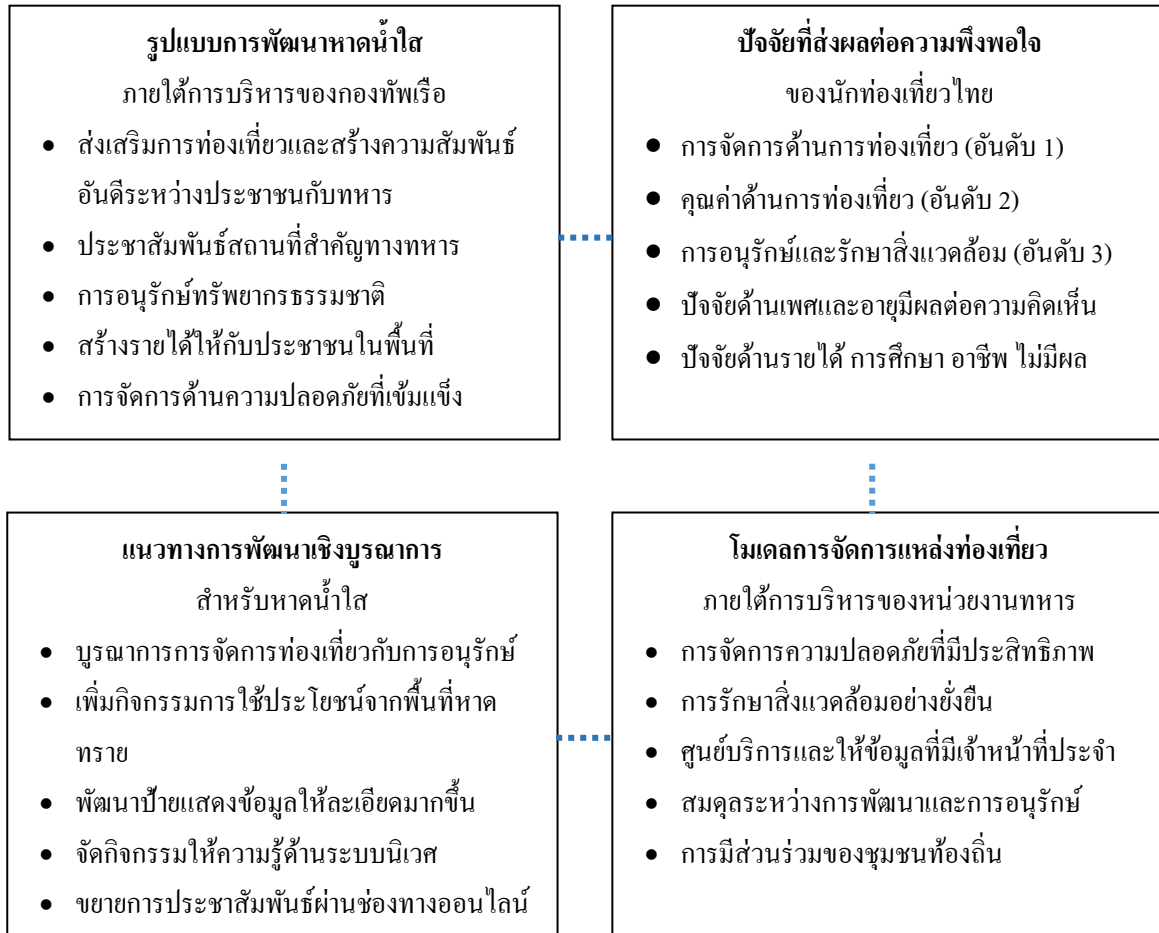
3. ควรศึกษาเปรียบเทียบแหล่งท่องเที่ยวหาดน้ำใสกับแหล่งท่องเที่ยวชายหาดอื่น ๆ ที่อยู่ภายใต้

การบริหารของหน่วยงานทหาร

4. ควรศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมของการพัฒนาการท่องเที่ยวหาดน้ำใสต่อชุมชนท้องถิ่น

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่จากงานวิจัยนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหลายด้าน ซึ่งแผนภาพข้างล่างนี้ได้นำเสนอ 4 ด้านหลักที่เชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวหาดน้ำใสให้มีความยั่งยืนต่อไป

แผนภาพที่ 4 องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากงานวิจัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กองทัพเรือ. (2565). นโยบายกองทัพเรือประจำปีงบประมาณ 2565. วันที่ค้นข้อมูล 24 เมษายน 2567, เข้าถึงได้จาก [https://www.navy.mi.th/storage/frontend/article/243/file/th/policy_navy65%20\(1\).pdf](https://www.navy.mi.th/storage/frontend/article/243/file/th/policy_navy65%20(1).pdf)

กองทัพเรือ. (2567). สถานที่ท่องเที่ยวกองทัพเรือ. วันที่ค้นข้อมูล 24 เมษายน 2567, เข้าถึงได้จาก <https://www.navy.mi.th/1c0f7fe9d74f33a32c1b71dd0407b5b5>

กรมการท่องเที่ยว. (2557). คู่มือการตรวจประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ประเภทชายหาด (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.

กรมการท่องเที่ยว. (2565). แผนพัฒนาบริการท่องเที่ยว พ.ศ. 2566-2570. กองพัฒนาบริการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว.

เจษฎ์สิตา จารุวงศ์รัตน์. (2566). พฤติกรรมการท่องเที่ยวในประเทศด้วยตนเองของนักท่องเที่ยวชาวไทย เชนอเรนซ์วาย ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วันที่ค้นข้อมูล 24 เมษายน 2567, เข้าถึงได้จาก <http://ir-ithesis.swu.ac.th/dspace/bitstream/123456789/2701/1/gs631110074.pdf>

ชวัลนุช อุทยาน. (2557). พฤติกรรมนักท่องเที่ยว. เอกสารประกอบการสอน. วันที่ค้นข้อมูล 24 เมษายน 2567, เข้าถึงได้จาก <https://touristbehaviour.wordpress.com/1/>

จิรัชญา มณีเนตร. (2553). ไทยศึกษาเพื่อการท่องเที่ยว = Thai studies for tourism (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเคียนสโตร์.

เที่ยวไทยที่ไหนดี. (2565). หาดน้ำใส จ.ชลบุรี. วันที่ค้นข้อมูล 24 เมษายน 2567, เข้าถึงได้จาก <https://www.travelthaiblog.com>

เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2549). รวมบทความวารสารวิชาการการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สกว.

ปณัสยา สิริรุ่งโรจน์กนก. (2549). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตลาดน้ำ อัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม. วันที่ค้นข้อมูล 24 เมษายน 2567, เข้าถึงได้จาก http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/56920256.pdf

ปรีชญา บุญเดช. (2561). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้าเลขาขอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการการท่องเที่ยว, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ปรีวัตร ปาโส. (2554). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นภัสพร จงรักษ์. (2560). พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและ
ปริมณฑลต่อการตัดสินใจใช้บริการบริษัทนำเที่ยว. วันที่ค้นข้อมูล 24 เมษายน 2567, เข้าถึงได้
จาก http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2017/TU_2017_5902031565_7325_6131.pdf
- นันทรัตน์ ทองมีเพชร. (2553). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาชุมชนลีเล็ด
ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ภณิดา ชัยปัญญา. (2541). การวัดความพึงพอใจ. กรุงเทพฯ: แสงอักษร.
- รวีวรรณ โปรรุ่งโรจน์. (2558). พฤติกรรมนักท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- รัฐนันท์ พงศ์วิทธิธร และกัญญากาญจน์ ไชเออร์ส. (2559). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัด
เชียงใหม่ตามทัศนะของนักท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี, 10
(22), 61-65.
- ศิริกานดา ชูชื่น. (2554). แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยว เทศบาล
เมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการ
จัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศูนย์อำนวยการการท่องเที่ยวกองทัพเรือ. (2565). หาดน้ำใส น้ำทะเลใส ฟาร์มสัตว์ หาดทรายละเอียด. วันที่
ค้นข้อมูล 24 เมษายน 2567, เข้าถึงได้จาก <http://www.thainavyland.com/nam-sai-beach/>
- สุธิดา ดินตะบูนะ. (2565). การจัดการการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ที่ยั่งยืนของธุรกิจครอบครัวใน
อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- แสงรวี เกตุสุวรรณ. (2563). องค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิง
วัฒนธรรมในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวยุโรป. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ. วันที่ค้นข้อมูล 24 เมษายน 2567, เข้าถึงได้จาก
<http://ir-ithesis.swu.ac.th/dspace/bitstream/123456789/928/1/gs611130278.pdf>
- อมรวิทย์ ชานก. (2559). แรงจูงใจท่องเที่ยว ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมา
ท่องเที่ยวอำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อิสระพงษ์ พลธานี และอุมาพร บุญเพชรแก้ว. (2561). การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเกาะเต่า
จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. วารสารมหาวิทยาลัย
ศิลปากร, 38(5), 25-28.